

Protokoll fra møte i rovviltnemnda for region 8 den 2.3.2022

Sted: Tromsø, Fylkesbygget, møterom Senja, 1. etasje.

Tid: Onsdag 2.3.2022 kl. 08.30–15.30

Arbeidstid: 7 timer møte og 4 timer forberedelse (Styringsgruppemøte Næring og rovvilt i Finnmark 1.3.: 2 t)

Deltagere:

Rovviltnemnda	Andre
John Karlsen, leder Karen Anette Oskal, nestleder Aslak Mathis Eira (sak 1/22–18/22) Trine Noodt Per Teams: Mari Siljebråten (sak 1/22–3/22) Johan Johansen Eira (sak 19/22) Fred Johnsen	Ann Maret J. Eira, Nannet Marja Eira, Nannet Berit Gjerstad, Mattilsynet Therese H. Woie, Naturvernforbundet Finnmark Bjørn Tore Søfting, Finnmark Bondelag Morten Kjørstad, SNO Ragnhild Oline Eliassen, SFTF Inga Margrethe Lillevoll, Næring og rovvilt i FI Torhild Gjølme, SFTF Anne Kristine Guttormssen, SFTF Lisa Helgason Bjørnsdatter, SFTF Hans Ivar Hortmann, SFTF Rasmus Høyning, SFTF Paul Eric Aspholm, NIBIO Andreas Røsæg, SFTF Deltakere per Teams, hele eller deler av møtet: Berit Marie Eira, Kautokeino flyttsamelag Magne Asheim, SNO Emil Halvorsrud, SNO Ørjan Holm, Norges Miljøvernforbund Birgit Dorothea Nielsen, Mattilsynet Kato Nilsen, Grunneier og rovviltjeger Steinar Storelv, KS Susanne Hanssen, Miljødirektoratet Nive Kleist Johansen, Lyngen kommune

Sakliste

1/22	Godkjenning av innkalling og sakliste	s. 2
2/22	Orienteringer	s. 2
3/22	Saker til informasjon	s. 3
	<u>Rullering av forvaltningsplan for rovvilt i region 8</u>	s. 5
	- Prosjektleder Ragnhild Eliassen presenterer seg	
	- Seminar med Finland og Sverige	
	- Konsultasjon Sametinget	
4/22	Prosjektbestilling – rullering av forvaltningsplan for rovvilt i region 8	s. 5
5/22	Prosjektbeskrivelse – rullering av forvaltningsplan for rovvilt i region 8	s. 5
6/22	Aktøranalyse – rullering av forvaltningsplan for rovvilt i region 8	s. 6
7/22	Referansegruppe – rullering av forvaltningsplan for rovvilt i region 8	s. 6
8/22	Arbeidsgrupper – rullering av forvaltningsplan for rovvilt i region 8	s. 6
9/22	Oppstartkonferanse – rullering av forvaltningsplan for rovvilt i region 8	s. 8
10/22	Varsel om oppstart – rullering av forvaltningsplan for rovvilt i region 8	s. 8
11/22	Bruk av FKT-midler 2021	s. 9
12/22	Prioritering av FKT-midler 2022	s.12
13/22	NIBIO v/Paul Eric Aspholm – Hårfeller for bjørn	s.21
14/22	Presentasjon av prosjektet Nannet – for selvstyre i reindriften v/Marja Eira & A.M. Eira	s.21
15/22	Miljødirektoratet og SNO – Ekstraordinære uttak av jerv, mulig å bruke snøskuter?	s.21
16/22	Miljødirektoratet – Gaupe – Bestandsregistrering, kvotejakt og skadefelling	s.21
17/22	Lønn til personell i kommunale og interkommunale skadefellingslag	s.21
18/22	Møteplan 2022	s.22
19/22	Rovviltnemnda konstituerer seg	s.22

1/22 Godkjenning av innkalling og sakliste

– Vedtak –

Godkjent som innstilt.

– Innstilling til vedtak –

Rovviltnemnda for region 8 godkjenner innkalling og sakliste til møtet den 2.3.2022.

2/22 Orienteringer

Nemnda orienterer om aktiviteter siden forrige møte

Orientering fra Statsforvalteren i Troms og Finnmark

Orienteringer fra andre instanser/interessenter som deltar på møtet

3/22 Saker til informasjon

Avgjørelse av klage på vedtak om kvote for kvotejakt på gaupe i region 7 og 8 i 2022

Avgjørelse av klage – klage på vedtak om tillatelse til skadefelling av bjørn i Neiden i Sør-Varanger kommune 2021
Avgjørelse i klagesak – klager på vedtak vedrørende skadefelling 2021
Evaluering av interkommunalt skadefellingslag
Grunnlag for skadefelling av jerv i Norge 2021/2022
Jegernes interesseorganisasjon – brev til rovviltneemnder 23.11.2021
Jegernes interesseorganisasjon – vedlegg 1. brev til stortingsrepresentanter AP og SP
Jegernes interesseorganisasjon – vedlegg 2. forslag til endring i forskrift om utøvelse av jakt, felling og fangst
Jegernes interesseorganisasjon – vedlegg 3. forslag til endring i lov om jakt og fangst av vilt
Jegernes interesseorganisasjon – vedlegg 4. tommelen ned for drivende hund ved lisens
Kvotefor betinget skadefelling av gaupe 2022
Kvotefor jakt på gaupe i 2022 – region 7 og 8 i 2022
Kvotefor jakt på gaupe i region 7 og 8 i 2022
Miljødirektoratet oversender klage på vedtak om kvote for jakt på gaupe i region 7 og 8 i 2022
Næring og rovvilt i Finnmark, rapport januar–november 2021
Oppnevning av medlemmer og varamedlemmer til rovviltneemndene
Planleggingsramme for regionale rovviltneemnder 2022 – førebyggende og konfliktdempende tiltak (FKT) og drift
Representantforslag 31 S
Sametingets oppnevning av representanter til rovviltneemnda i region 8, Troms og Finnmark
Skadefellingstillatelse på gaupe i Tana kommune
Tillatelse til å felle jerv i deler av region 8 2022
Tillatelse til å felle jerv i rovviltregion 8 2021

Relatert til rullering av forvaltningsplan

Grunnlag for aktøranalyse 25.2.2022
Møteinnkallelse forvaltningsplan for rovvilt 25. og 26. oktober 2011
Prosjektbeskrivelse 25.2.2022 – forvaltningsplan for rovvilt i region 8
Prosjektbestilling 25.2.2022 – forvaltningsplan for rovvilt i region 8
Sluttrapport oppsummering fra møte i referansegruppa 7. april 2011

Noen enkeltsaker – FKT-midler 2022

1. 2022,342 Stabbursnes naturhus og museum – Næring og rovvilt i Finnmark
2. 2022,342 – vedlegg
3. 2021,9942 Stabbursnes naturhus og museum – Støtte til gjennomføring av jegerprøven
4. 2021,10635 Stabbursnes naturhus og museum – Oppretthold av bjørnehund 2022
5. 2021,10635 – vedlegg
6. 2021,10636 Stabbursnes naturhus og museum – Trening av bjørnehund i Tackåsen 2022
7. 2021,10636 – vedlegg
8. 2021,10648 Stabbursnes naturhus og museum – Stimuleringsiltak jerv 2022
9. 2021,10648 – vedlegg
10. 2021,10659 Stabbursnes naturhus og museum – Arena rovvilt 2022
11. 2021,10659 – vedlegg
12. 2022,160 Stabbursnes naturhus og museum – Oppbygging av rovviltkasse
13. 2022,160 – vedlegg 1
14. 2022,160 – vedlegg 2
15. 2021,10660 SNM – Kompetanseheving skadefellingslag 2022, firedager kurs åpent for de fire kommunale lagene i FI
16. 2021,10660 – vedlegg
17. 2022,290 Porsanger kommune – Skadefellingslaget i Porsanger, skytetrening og utstyr som termisk kikkert, ICOM, GPS
18. 2022,1004 Stabbursnes naturhus og museum – Porsanger skadefellingslag, drone
19. 2022,1004 – vedlegg 1
20. 2022,1004 – vedlegg 2
21. 2022,954 Sør-Varanger kommune – Skytetrening skadefellingslaget i Sør-Varanger
22. 2022,954 – vedlegg 1
23. 2022,954 – vedlegg 2
24. 2022,1154 Tana kommune – Skadefellingslagene i Tana og Nesseby, Trening av hund på bjørn Finland, skytetrening
25. 2022,1154 – vedlegg 1
26. 2022,1154 – vedlegg 2
27. 2022,1154 – vedlegg 3
28. 2022,1154 – vedlegg 4
29. 2021,11258 Målselv kommune – Kompetanseheving av MTIS 2022
30. 2021,11258 – vedlegg
31. 2022,1049 Bardu kommune – Samling for det interkommunale skadefellingslaget
32. 2022,1130 Gratangen kommune – Skadefellingslaget for Sør-Troms og Nord Nordland, kurs, evaluering, utstyr

33. 2022,410 Rovdyrsenter Bardu – Transport av elever til rovdyrskolen
34. 2022,410 – vedlegg 1
35. 2022,410 – vedlegg 2
36. 2022,410 – vedlegg 3
37. 2022,447 NIBIO – Rovviltopplæring for naturbruksskolene i Finnmark
38. 2022,447 – vedlegg
39. 2022,328 NIBIO – Formidlingsarrangementer om brunbjørn i Finnmark
40. 2022,328 – vedlegg
41. 2022,1226 Kautokeino Flyttsamelag – Dialog og kunnskapsutveksling mellom reindrift og rovviltforvaltning
42. 2022,1226 – vedlegg
43. 2022,675 Reinbeitedistrikt 41, Bæskadas – Fire dialogmøter mellom reindrift, bønder og andre brukere av området
44. 2022,335 Johnsen bok – Bokutgivelse, På leiting etter havørna
45. 2022,335 – vedlegg 1
46. 2022,335 – vedlegg 2
47. 2022,1229 NIBIO – Binner og deres døtre i Bardu, hvor blir de av
48. 2022,1229 – vedlegg
49. 2022,597 NINA – Sau og rein i brunbjørn feces i Troms og Finnmark
50. 2022,597 – vedlegg
51. 2022,651 Senja videregående skole – Opplæring av hund i kadaversøk
52. 2022,651 – vedlegg 1
53. 2022,651 – vedlegg 2
54. 2022,1326 Norske kadaverhunder – Kurs, godkjenninger for ekvipasjer i kadaversøk
55. 2022,1317 Norske kadaverhunder – Beredskapstelefon til akutte situasjoner
56. 2022,1152 NIBIO – Harmonisering og planlegging hårfeller Pasvik 2023
57. 2022,1225 NIBIO – Hårfeller i Karasjok i 2022
58. 2022,1225 – vedlegg 1
59. 2022,1225 – vedlegg 2
60. 2022,1223 NIBIO – Hårfeller i Valjohka i 2022
61. 2022,1223 – vedlegg 1
62. 2022,1219 NIBIO – Halsklaver på lam, forebyggende mot ørnepredasjon
63. 2022,1219 – vedlegg
64. 2022,1222 NIBIO – Tapsforebyggende virkning av halsklaver sau, rein
65. 2022,1222 – vedlegg
66. 2022,1262 NIBIO – Reintelling med droner del 2
67. 2022,1262 – vedlegg
68. 2022,619 Neiden og omegn jeger og fisk – Åtebu for lisensfelling av jerv
69. 2022,619 – vedlegg 1
70. 2022,619 – vedlegg 2
71. 2022,614 Neiden og omegn jeger og fisk – Åtebu for lisensfelling av jerv
72. 2022,614 – vedlegg 1
73. 2022,614 – vedlegg 2
74. 2022,614 – vedlegg 3
75. 2022,614 – vedlegg 4
76. 2020,11924 NJFF-Troms – Veiledet gaupejakt 2022 – for nye rovviltjegere (Vedtak om tilskudd er ekspedert)
77. 2021,1218 Hårfeller Bardu – rapport
78. 2021,1218 – vedlegg 1
79. 2021,1218 – vedlegg 2
80. 2021,1218 – vedlegg 3
81. 2021,1147 Hårfeller Valjoka – rapport
82. 2021,1147 – vedlegg 1
83. 2021,1147 – vedlegg 2
84. 2021,1147 – vedlegg 3
85. 2021,738 Hårfeller Karasjok – rapport
86. 2021,738 – vedlegg 1
87. 2021,738 – vedlegg 2
88. 2021,738 – vedlegg 3
89. 2022,1282 Bardu sausankerlag
90. 2022,1282 – vedlegg

Rullering av forvaltningsplan for rovvilt i region 8

- Prosjektleder Ragnhild Eliassen presenterer seg

- Seminar med Finland og Sverige

Miljødirektøren søker Nordkalottens miljøråd om 150 000 kroner på vegne av forvaltningsplanprosjektet. Seminaret planlegges til høsten. Tema som ønskes til seminaret er:

- Tradisjonell kunnskap
- Grenseoverskridende reindrift
- Klimaendringer – konsekvenser og tilpasninger
- Rovviltpolitikk
- Rovviltforvaltning
- Status rovviltbestander
- Forebyggende tiltak

- Konsultasjon Sametinget

Må også vurdere hvilke andre samiske interesser som skal konsulteres.

4/22 Prosjektbestilling – rullering av forvaltningsplan for rovvilt i region 8

– Vedtak –

Godkjent som innstilt, med tilførsel om at ikke bare Sametinget men også andre samiske interesser må kontaktes for å lage en plan for konsultasjon.

– Innstilling til vedtak –

Rovviltnemnda viser til oppdatert prosjektbestilling av 25.2.2022, og vedtar denne.

5/22 Prosjektbeskrivelse – rullering av forvaltningsplan for rovvilt i region 8

– Vedtak –

Vedtatt som innstilt.

– Innstilling til vedtak –

Rovviltnemnda viser til prosjektbeskrivelse av 25.2.2022, og gjennomgang av denne på møtet. Rovviltnemnda vedtar justert prosjektbeskrivelse av 2.3.2022.

6/22 Aktøranalyse – rullering av forvaltningsplan for rovvilt i region 8

– Vedtak –

Arbeidet med aktøranalysen er forsinket. Forslag til aktøranalyse sendes ut med saksfremstillinger for neste møte.

– Innstilling til vedtak –

Rovviltnemnda viser til oppstilling av aktører fra sekretariatet, datert 25.2.2022, til gjennomgang og tilføyer til denne listen på møtet 2.3.2022, samt til rovviltnemndas arbeid med aktøranalysen på møtet. Ferdig aktøranalyse sendes ut med møteprotokollen. Rovviltnemnda godkjenner aktøranalyse ferdigstilt av prosjektleder.

7/22 Referansegruppe – rullering av forvaltningsplan for rovvilt i region 8

– Vedtak –

Rovviltnemnda vil støtte seg på en rådgivende referansegruppe. Antall personer, sammensetning og mandat avgjøres på neste rovviltnemndsmøte.

– Innstilling til vedtak –

Rovviltnemnda tar utgangspunkt i egen aktøranalyse samt oppsummering fra møte i referansegruppa 7. april 2011. Nemnda gir føringer for avgrensning for referansegruppa, for oppgaver til referansegruppa samt til hvordan referansegruppa skal etableres og hvordan den skal påvirke i prosessen. Plan for referansegruppa sendes ut med møteprotokollen. Rovviltnemnda godkjenner plan for referansegruppa.

8/22 Arbeidsgrupper – rullering av forvaltningsplan for rovvilt i region 8

– Vedtak –

Rovviltnemnda viser til saksfremstillingen, denne brukes som et utgangspunkt frem mot oppstartkonferansen i Alta 30.–31. mars. Rovviltnemnda ber sekretariatet opprette en hurtigarbeidende arbeidsgruppe på tradisjonell kunnskap, denne virker frem til og med oppstartkonferansen. Rovviltnemnda ber sekretariatet legge frem forslag til sammensetning av arbeidsgrupper til neste møte. Rovviltnemnda ber sekretariatet se på innspill til arbeidsgruppenes mandat, og vurdere eventuelle mandatjusteringer i saksfremstilling til neste møte.

Saksfremstilling

Rovviltnemnda har i tidligere møter vært inne på at det er hensiktsmessig å etablere arbeidsgrupper

som innhenter et best mulig beslutningsgrunnlag innenfor ulike deler av effekt- og resultatmålene. En måte å organisere arbeidsgruppene på, kan være å dele inn i seks grupper, hvor hvert rovviltmedlem leder en arbeidsgruppe, men hvor prosjektleder er sekretær for alle arbeidsgruppene.

Arbeidsgruppene kan være sammensatt av representanter fra referansegruppa, og bør også ha med representanter fra forskning og forvaltning. Sekretariatet foreslår ca. 6–7 personer i hver arbeidsgruppe. Forslag til arbeidsgrupper og oppgaver:

1. Tradisjonell kunnskap

Kartlegge og systematisere tradisjonell kunnskap og foreslå hvordan denne kan implementeres i hele prosessen og resultatet i forvaltningsplanen.

2. Beiteprioriterte områder

Finne optimal størrelse på beiteprioriterte områder. Gitt effektivt uttak i B-området og ved akutte tapssituasjoner, når rovviltarten ikke er under bestandsmålet. Gaupe, jerv og bjørn, art for art, større eller mindre enn i gjeldende forvaltningsplan?

3. Rovviltprioriterte områder

Beskriv rovviltartenes kvalitative og kvantitative behov for rovviltprioriterte områder, gitt at bestandsmål skal nåes, samt effektivt uttak i B-områdene samt ved akutte tapssituasjoner. Gaupe, jerv og bjørn, art for art.

4. Samarbeid og evaluering

Gi status for rovviltsamarbeid med naboland og region 7. Foreslå måter for styrking av samarbeid og kunnskapsutveksling innen forvaltning og forskning på nordkalotten. Evaluer gjeldende forvaltningsplan og gi anbefalinger om forsøksordninger og tiltak som kan redusere tap av sau og rein samtidig som rovviltet forvaltes på bestandsmålene.

5. Prioritering FKT

Hvordan kan midler til forebyggende og konfliktdempende tiltak brukes mest mulig målrettet og effektivt innenfor rammen av den todelte målsettingen om både beitedyr og rovvilt. Gi en oversikt over landbrukspolitiske og reindriftspolitiske virkemidler som grunnlag for en anbefaling dere gir om en samordnet virkemiddelbruk for å redusere tap og konflikter.

6. Kongeørn

Gi en oversikt over kongeørnas påvirkning på rein- og sauedrift samt faktorer som påvirker interaksjoner mellom rovviltartene og beitedyr, inklusiv menneskelig aktivitet, klimaendringer og havørn.

9/22 Oppstartskonferanse – rullering av forvaltningsplan for rovvilt i region 8

– Vedtak –

Program for oppstartskonferanse 30.–31. mars 2020 er utarbeidet og invitasjon med påmelding er godkjent av nemndas leder og lagt ut. Rovviltnemnda godkjenner dette.

Saksfremstilling

Sekretariatet ber rovviltnemnda ta utgangspunkt i møteinnkallelsen til arbeid med forvaltningsplan for rovvilt 25. og 26. oktober 2011. Og ut fra dette gi føringer for hva som bør gjøres tilsvarende og hva som bør endres. Skal oppstartskonferansen være fysisk, digital eller begge deler? Med utgangspunkt i aktøranalyse, referansegruppe og arbeidsgrupper, hvem skal inviteres? Hvor skal den holdes, og hvilke dato/er? Skal nemnda utfordre statsråd i Klima- og miljødepartementet samt Landbruks og matdepartementet og sametingspresidenten/komiteleder til åpning, ev. digital deltagelse? De kan si noe om forventninger og betydningen av arbeidet med planen. Det kan blant annet være ønskelig med deltagelse fra internasjonalt reindriftssenter, for oppstart i arbeidet med erfaringsbasert kunnskap.

10/22 Varsel om oppstart – rullering av forvaltningsplan for rovvilt i region 8

– Vedtak –

Forslag til melding om oppstart er gått gjennom av kommunikasjonsavdelinga hos Statsforvalteren og siden endret og godkjent av leder av nemnda før den ble sendt ut. Rovviltnemnda godkjenner dette.

– Innstilling til vedtak –

Rovviltnemnda godkjenner forslag til melding om oppstart, og ber om at denne sendes ut så snart møteprotokollen er godkjent.

Forslag til melding om oppstart

Rovviltnemnda i region 8, Troms og Finnmark melder om oppstart av arbeidet med revidering av forvaltningsplanen for store rovdyr.

Den gjeldende forvaltningsplanen ble godkjent i 2013 og har behov for rullering.

Forskrift om forvaltning av rovvilt § 6 fastslår at rovviltnemndene har ansvaret for å utarbeide en regional forvaltningsplan. Planen skal etablere en geografisk differensiert forvaltning, vise prioritering av midler til forebyggende og konfliktdempende tiltak og gi anbefalinger om bruken av landbrukspolitiske og reindriftspolitiske virkemidler innenfor regionen.

Det er forutsatt at rovviltnemnden skal ha nær kontakt med kommuner og organisasjoner innenfor regionen ved utformingen av forvaltningsplanen.

Planarbeidet startet 1.mars. En formell oppstartkonferanse med bred invitasjon er planlagt i april. Til den tid skal det være utarbeidet en prosessplan der muligheter for å medvirke og gi innspill er definert.

Det er opprettet en egen epostadresse for prosjektet: forvaltningsplansftf@statsforvalteren.no

Innspill til denne adressen vil bli ivaretatt av sekretariatet og videreformidlet til rovviltnemnda ved de månedlige arbeidsmøtene.

Det vil bli lagt ut fortløpende informasjon om aktiviteter i prosjektet under <https://www.statsforvalteren.no/nb/troms-finnmark/miljo-klima/rovvilt/rovviltnemnda/>. Der ligger også vedtatt prosjektbestilling.

Kontaktpersoner: Leder i rovviltnemnda, John Karlsen, john.karlsen@tffk.no, prosjektleder Ragnhild Eliassen, raoel@statsforvalteren.no, seniorrådgiver og sekretær for rovviltnemnda Andreas Vikan Røsæg, tlf. 77 64 21 17, fmtravr@statsforvalteren.no, eller seksjonsleder Iris Hallen, tlf. 78 95 03 21, fmfiirha@statsforvalteren.no

11/22 Bruk av FKT-midler 2021

– Vedtak –

Vedtatt som innstilt.

– Innstilling til vedtak –

Rovviltnemnda for region 8 tar rapportering om bruk av FKT-midler 2021 til orientering.

Sekretariatet legger her frem en kortfattet rapportering på forbruk kap. 1420. 21 og kap. 1420. 73

Tjenestekjøpsmidler 2021 kap. 1420. 21

Rovviltnemnda ble tildelt 1 800 000 til tjenestekjøp. Her er det brukt ca. 800 000 kroner. Den største utgiftsposten var midlertidig ansettelse på miljøavdelinga, ca. 300 000, for å bistå i rovviltarbeidet og starte rullering av forvaltningsplan for rovvilt. Her er det også brukt 90 000 kroner til fast ansatte. Det er brukt 87 267,50 kroner i støtte til leie av helikopter for å drive rein ned fra Gáhkkovárri og nærliggende fjell, vest for Sappen i Reisadalen, sekundært kartlegging av beite- og rovviltsituasjonen i området. Videre ble det brukt midler til beredskapsordning rovvilt og vakttelefon for rovviltskader samt kadaver/avfallshåndtering i forvaltningsområdet for brunbjørn.

Forklaring til mindreforbruket på tjenestekjøpsmidler

Av tjenestekjøpsmidlene var det budsjettert 1 080 000 til bruk på hårfelleprosjekter, men Statsforvalteren kom aldri i forkant med å bestille/legge ut anbud på disse. NIBIO hadde søkt om støtte til hårfelleprosjekter, og utbetalingene må da belastes tilskuddsmidler. Det skjedde en misforståelse angående rapportering og utbetaling, slik at midlene ikke ble utbetalt i 2021. I tjenestekjøpsmidler var det også budsjettert 450 000 kroner til utbetaling av dusører for rovviltmeldinger. Dusørutbetalinger ble i 2022 postert på tilskuddsmidler. Videre var det tenkt å bruke tjenestekjøpsmidler til forskning og kartlegging for bedre kunnskapsgrunnlag for rullering av

forvaltningsplan for rovvilt. På grunn av stor arbeidsbelastning på ansatte, ble det ikke prioritert å starte prosess for å legge ut anbud på dette.

Styrking av rovviltforvaltningen kap. 1420. 21

Her ble tildelte 1 000 000 kroner brukt på lønn til fast ansatte, lønn til midlertidig ansatte, administrativ kostnadsdekning ved ansatte, samt overtidsarbeid og reise- møtekostnader.

Drift rovviltnemnd og sekretariat kap. 1420. 21

Ut av en tildeling på 1 200 000 ble 1 160 718 kroner brukt. Mest ble brukt på lønn til fast ansatte og administrativ kostnadsdekning, dette utgjorde 770 000 kroner. Mens den nest største posten var honorarer for møtedeltagelse, til medlemmer av rovviltnemnda, dette utgjorde 235 000 kroner.

Rullering av forvaltningsplan for rovvilt i region 8 kap. 1420. 21

Regionen ble tildelt 1 200 000, arbeidet kom ikke i gang som først planlagt, og fremdriftsplanen ble justert. 180 000 ble brukt i 2021, mens resterende ble tilbakeført. I 2022 er regionen tildelt 1 020 000.

Tilskudd – Forebyggende og konfliktdempende tiltak kap. 1420. 73

Region 8 ble tildelt 15 000 000 til forebyggende og konfliktdempende tiltak rovvilt. På grunn av en ekstraordinær bjørnesituasjon ba Statsforvalteren om ytterligere 1 million på denne posten. I supplerende tildelingsbrev for september 2021 til Statsforvalteren, datert 27.9.2021, ble regionen tildelt denne millionen, slik at total tildelt ramme var 16 000 000 kroner.

Skadefellingsvederlag, 829 552 kroner, ble i 2021 kun utbetalt til fellingsoppdragene på bjørn, da Statsforvalteren enda ikke har mottatt refusjonskrav etter de andre skadefellingstillatelsene som ble gitt i 2021. Merk også at dusører for melding om rovvilt i 2021 ble feilpostert på tilskudd, disse skulle vært postert under tjenestekjøpsmidler.

Det ble brukt 1 667 649 kroner på akutte tiltak, av disse ble 955 854 kroner brukt for å avverge tap av tamrein, mens 711 795 ble brukt for å avverge tap av sau til bjørn, hvorav 659 596 ble brukt på urotilsyn, 19 922 ble brukt på kadaverhundekvipasje og 32 277 ble brukt på forsinket slipp av sau på utmarksbeite.

Totalt ble det i 2021 utbetalt 13 659 387 kroner over kap. 1420. 73 (Tabell 1).

Tabell 1. Viser mottatte tilskuddssøknader om forebyggende og konfliktdependende tiltak i rovviltforvaltningen i 2021. Disse er sortert under søknader fra reindriften (blå), fra sauenæringen (grønn) samt tiltak som ikke klart er definert under en av disse (oransje og brun). Tiltakene er videre sortert under §§ og tiltak i forskrift om tilskudd ifb. rovviltskader. For reindrift er tiltakene slått sammen i «budsjett» fordi reindriften i tilsagnene ble gitt stor frihet til å velge blant tiltakene.

Søknader om forebyggende og konfliktdependende tiltak i rovviltforvaltningen 2021 kap 1420.73			Antall søknader	Antall tiltak	Kroner søkt	Budsjett 2021	Forbruk 2021	Sum Forbruk		
Reindrift	§ 5 b Føring av tamrein i korte perioder av året for å samle flokken og unngå rovvilttap		122	360	38 793 461	7 090 000	6 377 059	6 377 059		
	§ 5 b Utvidet tilsynsaktivitet i kombinasjon med andre tiltak									
	§ 5 a Tiltak som fysisk	Flytting av tamrein til mindre rovviltutsatte områder								
		Kalving innenfor gjerde								
	§ 5 c Andre tiltak som kan være	Mobil gjeterhytte								
		Helikopter for samling/uttak av slaktedyr på høsten								
	§ 6 Tiltak for å øke kunnskapsgrunnlaget	Gasskanon								
		Tiltak som avklarer tapsforhold, herunder elektronisk utprøving av nye							e-bjeller/radiobjeller	
									Drone	
									Teleskop	
Fotoutstyr										
Termisk kikkert										
Halsklaver										
	Vokterhund									
Sau	§ 5 a Tiltak som fysisk skiller rovdyr og beitedyr	Tidlig nedsanking av sau	15	1 400 000	1 100 000	1 050 512	2 420 693			
		Forsinket slipp på utmarksbeite	4	105 000	50 000	0				
		Beredskapsareal	7	1 344 320	600 000	660 398				
		Flytte sau til mindre rovviltutsatte beiteområder	5	1 261 313	490 000	241 200				
		Rovdyravisende gjerder	2	39 783	35 000	31 738				
	§ 5 b Planlagt utvidet tilsynsaktivitet i kombinasjon med andre tiltak		8	493 500	250 000	121 054				
	Tiltak som avklarer	e-bjeller/radiobjeller	12	910 722	600 000	250 791				
		Drone			50 000					
	§ 5 c Andre tiltak som kan være direkte tapsreducerende		1	63 000	30 000	65 000				
	Rein, sau, rovvilt og samfunn	NRFI – Arena rovvilt, næring og forvaltning møtes for å utveksle kunnskap og erfaringer		1	1	40 000		40 000	19 671	1 892 119
Norske Kadaverhunder (NKH) – Drift av beredskapstelefon for akutte situasjoner		1	1	15 000	0	0				
NIBIO – Bruk av viltkameraer i og etter kalvingsperioden		1	1	98 000	98 000	85 684				
Troms reindriftsamers fylkeslag – Formidling av rovviltkunnskap i samisk perspektiv		1	1	310 000	150 000	0				
NIBIO – Informasjonsskvelder om brunbjørn i Finnmark		1	1	55 000	55 000	54 995				
NINA – Forskning og overvåking av kongeørn i Vest-Finnmark		1	1	200 000	0	0				
NINA – Kartlegging av kongeørn på Porsangerhalvøya		1	1	70 000	0	0				
Jaktbu for lisensfelling jerv		4	4	117 000	100 000	20 000				
NRFI – Kompetanseheving skadefellingslag 2021 – Kurs i skadefelling		1	1	160 000	160 000	70 559				
Norske Kadaverhunder – Kurs/godkjenninger i kadaver-ettersøk		1	1	110 000	70 000	70 000				
NRFI – Oppretthold av bjørnehund 2021		1	1	30 000	10 000	10 000				
NRFI – Prosjekt Næring og rovvilt i Finnmark 2021		1	1	900 000	900 000	900 000				
NIBIO – Reintelling ved hjelp av droner og kunstig intelligens		1	1	436 900	200 000	0				
Stabburnes Naturhus og museum – Rovviltkasse med skinn/skaller osv. til formidling		1	1	25 000	25 000	25 000				
Rovviltopplæring for naturbruksskolene i Finnmark		1	1	240 000	240 000	240 000				
Skadefellingslag, kommunale og interkommunale		4	4	653 375	350 000	311 548				
NRFI – Fagsamling for jervejakt 2021		1	1	45 000	45 000	0				
Stabburnes Naturhus – temadager for skoleklasser, Rovvilt – biologi og forvaltning		1	1	50 000	50 000	50 000				
Polar Park – Transport til rovdyrskolen		1	1	235 000	150 000	34 662				
NRFI – Trening av bjørnehund i Tackåsen 2021		1	1	50 000	0	0				
NJFF – Veiledet gaupejakt for nye rovviltjegere		1	1	64 000	64 000	0				
Viltkameraprojekt for registrering av kongeørn		1	1	1 416 600	0	0				
Øke dialogen – Reindrift og rovviltforvaltning		1	1	480 000	0	0				
Naturrestaurering AS – GPS på reinsdyr, utvikling av forebyggende tiltak		1	1	450 000	0	0				
§ 5 Akutte tiltak med direkte tapsreducerende effekt					998 000		1 667 649			
Skadefellingsvederlag					1 000 000		829 552			
Dusører for melding om rovvilt							472 315			
Supplerende tildeling					1 000 000					
SUM:			185	444	50 661 974	16 000 000		13 659 387		

12/22 Prioritering av FKT-midler 2022

– Vedtak –

Forslag til vedtak, fremmet av Aslak Mathis Eira, vedtas enstemmig. Rovviltnemnda har gjennom de siste årene brukt store beløp på viktige hårfelleprosjekter som har gitt bedret innsikt i bjørnebestandens utvikling og slektskap mellom individer. Nemnda signaliserer at hårfelleprosjekter neste år vil prioriteres noe ned, spesielt for å gi tilgjengelige midler til tiltak for bedre gauperegistrering.

– Nemndsmedlem Aslak Mathis Eira fremmet i møtet nytt forslag til vedtak –

Rovviltnemnda prioriterer en fordeling av midler etter saksfremleggets skisserte rammer, men med den endring at reindrift budsjetteres med ytterligere 300 000 kroner, altså totalt 6 400 000. Balanse oppnås ved å kutte 150 000 på hver av postene; Akutte tiltak med direkte tapsreducerende effekt samt skadefellingsvederlag, slik at hver av disse postene budsjetteres med 850 000 kroner. Begrunnelsen for endringen er at budsjettet til reindrift da blir tilnærmet det som ble utbetalt i 2021. Dette er nødvendig da antall søknader og søknadsbeløp fra reindriften har økt betydelig siden 2021.

– Innstilling til vedtak –

I brev av 24.2.2022, *Planleggingsrammer for regionale rovviltnemnder 2022 – førebyggende og konfliktdempende tiltak (FKT) og drift*, ble rovviltnemnda for region 8 tildelt kroner 14 500 000 til tilskudd kap 1420.73, kroner 1 500 000 til tjenestekjøp kap. 1420.21 og kroner 1 200 000 til drift av nemnder og sekretariat.

Tabell 2. Viser antall søknader, omtrentlig antall omsøkte tiltak samt hvilke beløp det er søkt om i støtte. Videre viser den sekretariates innstilling til støtte, samt rovviltnemndas vedtak om fordeling av midler. Dette er omtrentlige beløper og det må påregnes justeringer, kanskje også endring i tilsagn eller avslag, når den enkelte søknad behandles. Spesielt i reindriften er det ofte vanskelig å skille det ene tiltaket fra det andre. Derfor er ikke innstillingen fordelt på ulike tiltak. Vi vil gi reineier stor frihet i hvilket av de omsøkte tiltakene tilskuddet brukes på. Under sau, på *tidlig nedsanking* er «kroner søkt» basert på antall dyr x 7 kroner x 20 dager.

Søknader om forebyggende og konfliktdempende tiltak i rovviltforvaltningen 2022 kap 1420. 73			Antall søknader	Ant. tiltak (ca. rein)	Kroner søkt	Innstilling 2022	vedtak 2022	vedtak 2022	
Reindrift	§ 5 b Føring av tamrein i korte perioder av året for å samle flokken og unngå rovvilttap		153	460	50 871 986	6 100 000	6 400 000	6 400 000	
	§ 5 b Utvidet tilsynsaktivitet i kombinasjon med andre tiltak								
	§ 5 a Tiltak som fysisk skiller rovdyr og beitedyr	Flytting av tamrein til mindre rovviltsatte områder							
		Kalving innenfor gjerde							
	§ 5 c Andre tiltak som kan være direkte tapsreducerende	Mobil gjeterhytte							
		Helikopter for samling/luttak av slaktedyr på høsten							
	§ 6 Tiltak for å øke kunnskapsgrunnlaget	Gasskanon							
		Tiltak som avklarer tapsforhold, herunder elektronisk overvåking							e-bjeller/radiobjeller
									Drone
									Teleskop
Fotoutstyr									
Termisk kikkestyrt									
Uprøving av nye forebyggende tiltak mot	Halsklaver								
	Vokterhund								
Sau	§ 5 a Tiltak som fysisk skiller rovdyr og beitedyr	Tidlig nedsanking av sau	19	1448 860	1038 224	1038 224			
		Forsinket slipp på utmarksbeite	6	610 680	50 000	50 000			
		Beredskapsareal	5	707 418	250 000	250 000			
		Flytte sau til mindre rovviltsatte beiteområder	4	486 250	250 000	250 000			
		Hjemmebeite	2	166 000	0	0			
		Rovdyravvisende gjerdet	2	417 38	20 000	20 000			
		§ 5 b Planlagt utvidet tilsynsaktivitet i kombinasjon med andre tiltak		8	115 700	450 000	450 000		
			Vokterhund	1	14 000	0	0		
				5	235 506	100 000	100 000		
		§ 5 c Andre tiltak som kan være direkte tapsreducerende	e-bjeller/radiobjeller		25	2 643 396	300 000	300 000	
	Drone								
	Kadaverhund								
	§ 6 Tiltak for å øke kunnskapsgrunnlaget			3	130 000	35 000	35 000		
Rein, sau, rovvilt og samfunn	2022/1342 Stabbursnes naturhus og museum - Næring og rovvilt i Finnmark		1	800 000	800 000	800 000			
	2021/1942 Stabbursnes naturhus og museum - Støtte til gjennomføring av jegerprøven		1	12 500	12 500	12 500			
	2021/10635 Stabbursnes naturhus og museum - Oppretthold av bjørnehund 2022		1	30 000	10 000	10 000			
	2021/10636 Stabbursnes naturhus og museum - Trening av bjørnehund i Tackåsen 2022		1	50 000	50 000	50 000			
	2021/10648 Stabbursnes naturhus og museum - Stimuleringsstiltak jerv 2022		1	50 000	40 000	40 000			
	2021/10653 Stabbursnes naturhus og museum - Arena rovvilt 2022		1	50 000	0	0			
	2022/160 Stabbursnes naturhus og museum - Oppbygging av rovviltkasse		1	20 000	20 000	20 000			
	2021/10660 SNM - Kompetanseheving skadefellingslag 2022, fire dager kurs åpent for de fire kommunale lagene i FI		1	105 000	105 000	105 000			
	2022/290 Porsanger kommune - Skadefellingslaget i Porsanger, skytetrening og utstyr som termisk kikkestyrt, ICDM, GPS		1	198 500	60 000	60 000			
	2022/1004 Stabbursnes naturhus og museum - Porsanger skadefellingslag, drone		1	42 000	0	0			
	2022/1954 Sør-Varanger kommune - Skytetrening skadefellingslaget i Sør-Varanger		1	131 072	60 000	60 000			
	2022/1154 Tana kommune - Skadefellingslagene i Tana og Nesseby, Trening av hund på bjørn Finland, skytetrening		1	171 632	60 000	60 000			
	2021/11258 Målselv kommune - Kompetanseheving av MTIS 2022		1	305 378	60 000	60 000			
	2022/1049 Bardu kommune - Samling for det interkommunale skadefellingslaget		1	460 000	46 000	46 000			
	2022/1130 Gratangen kommune - Skadefellingslaget for Sør-Troms og Nord-Nordland, kurs, evaluering, utstyr		1	370 000	90 000	90 000			
	2022/1410 Rovdyrsenter Bardu - Transport av elever til rovdyrskolen		1	111 776	111 776	111 776			
	2022/447 NIBIO - Rovviltopplæring for naturbrukskolene i Finnmark		1	240 000	240 000	240 000			
	2022/328 NIBIO - Formidlingsarrangementer om brunbjørn i Finnmark		1	65 000	0	0			
	2022/1226 Kautokeino Flyttsamslag - Dialog og kunnskapsutveksling mellom reindrift og rovviltforvaltning		1	350 000	0	0			
	2022/675 Reinbededistrikt 41, Bæskadas - Fire dialogmøter mellom reindrift, bønder og andre brukere av området		1	470 000	0	0			
	2022/335 Johnsen bok - Bokutgivelse: "På leiting etter havørna"		1	30 000	0	0			
	2022/1229 NIBIO - Binner og deres døtre i Bardu: hvor blir de av?		1	561 000	0	0			
	2022/597 NINA - Sau og rein i brunbjørn feces i Troms og Finnmark		1	368 000	0	0			
	2022/651 Senja videregående skole - Opplæring av hund i kadaversøk		1	37 500	37 500	37 500			
	2022/1326 Norske kadaverhunder - Kurs/godkjenninger for ekipasjer i kadaversøk		1	120 000	0	0			
	2022/1317 Norske kadaverhunder - Beredskapstelefon til akutte situasjoner		1	30 000	0	0			
	2022/1152 NIBIO - Harmonisering og planlegging hårfeller Pasvik 2023		1	74 000	0	0			
	2022/1225 NIBIO - Hårfeller i Karasjok i 2022		1	368 000	368 000	368 000			
	2022/1223 NIBIO - Hårfeller i Valjohka i 2022		1	377 000	377 000	377 000			
	2022/1219 NIBIO - Halsklaver på lam: forebyggende mot ørnepredasjon?		1	198 000	198 000	198 000			
	2022/1222 NIBIO - Tapsforebyggende virkning av halsklaver saurein		1	65 000	0	0			
	2022/1262 NIBIO - Reintelling med droner del 2		1	200 000	0	0			
	2022/619, 2022/614 Neiden og omegn jeger og fisk - Åtebu for lisensfelling av jerv		1	20 000	15 000	15 000			
	2020/11924 N.J.F.F.-Troms - Veiledet gaupejakt 2022 - for nye rovviltjegere (Vedtatt om tilskudd er ekspedert)		1	64 000	64 000	64 000			
	§ 5 Akutte tiltak med direkte tapsreducerende effekt				1 000 000	850 000			
	Skadefellingsvederlag				1 000 000	850 000			
	2021/1218 Hårfeller Bardu 2021 345 000, 2021/1147 Hårfeller Valjohka 370 000, 2021/738 Hårfeller Karasjok 367 000				1 082 000	1 082 000			
	SUM:			229	574	64 557 552	14 500 000	14 500 000	14 500 000

Prioriteringer for bruk av FKT-midler 2022 – Troms og Finnmark

Forslag til budsjett (Tabell 2) er basert på en forhåndsvurdering av den enkelte søknad. Søknadene er vurdert etter forskrift om tilskudd til forebyggende tiltak mot rovviltskader og konfliktdempende tiltak samt rovviltnemndas føringer i forvaltningsplan for rovvilt. Søknadene er prioritert opp mot hverandre. Vi forventer at det ved behandling av den enkelte søknad vil dukke opp momenter som gjør at budsjetterte beløp vil måtte justeres noe.

I 2022 er det et rekordhøyt søknadsbeløp på nesten 65 millioner, så sekretariatet må foreslå harde

prioriteringer. Generelt foreslår sekretariatet at næringsutøvere ikke gis tilskudd til egen lønn eller til transport (kjøring) eller til bensinpenger. Begrunnelsen er at dette ofte er nært knyttet opp til ordinær drift, og at det er vanskelig å trekke klare skillelinjer og å etterprøve. En annen post som brukes i noe grad er «diverse utgifter», om det ikke er gjort rede for hva som ligger i dette, vil vi anbefale at dette ikke støttes.

I utgangspunktet dekkes ikke merverdiavgift (mva.) Statsforvalterne kan likevel vurdere dekning av mva., innenfor tilsagnsbeløpet, for virksomheter som ikke er registrert i mva.-registeret. Ved rapportering må søker da oppgi at en ikke er registrert i mva.-registeret.

Sekretariatet har erfart at det årlig blir restmidler, og at Statsforvalteren på tampen av året har problemer med å bruke dem. Derfor har vi i budsjettet for 2022 vært nøkterne når det gjelder akuttmidler og midler til fellingsvederlag. Vi forventer at disse kan gå med overforbruk. All erfaring tilsier at dette vil dekkes av underforbruk på planlagte tiltak.

I 2022 er regionen tildelt 1 500 000 mindre enn i 2021. Samtidig har vi kostnader på i overkant av 1 million som ikke ble utbetalt i 2021. Noen tiltak er relevante for arbeidet med rullering av forvaltningsplan, og foreslås støttet av den grunn. Videre har vi prioritert tiltak i regi prosjektet Næring og rovvilt i Finnmark, ulike tiltak for effektiv lisensfelling og skadefelling samt formidling. Spesielt har vi prioritert formidling om næring og rovvilt rettet mot barn og unge.

Mange venter på svar på sine søknader. Det haster med avklaringer for flere. Aller mest haster det for reindrifta, som allerede er inne i mange av tiltakene som det søkes støtte til. Derfor må Statsforvalteren først prioritere å sende tilsagnsbrev til reindrifta.

Reindrift

I 2022 har reindriftnutøvere levert 159 søknader om støtte til ca. 460 forebyggende tiltak. Omkring 51 000 000 kroner er søkt støttet gjennom FKT. Sekretariatet har foreslått et budsjett på 6 100 000 kroner. Reintall vil være det klart viktigste tildelingskriteriet. Sekretariatet ser ikke noen tydelig tapsforebyggende effekt på reindrifta som helhet som følge av bruk av forebyggende tiltaksmidler. I den grad forebyggende tiltak har effekt for enkelttiltak, virker det som tapene forskyves i tid eller rom.

Mange har søkt på flere ulike tiltak. Innenfor rammen av tilsagn og søknad på det enkelte tiltak vil vi la det være opp til søker å avgjøre hvor stor del av tilsagnsbeløpet som skal brukes på hvilke av tiltakene.

Sekretariatet skriver her litt om de vanligste tiltakene.

Føring av tamrein i korte perioder av året for å samle flokken og unngå rovvilttap

Føring gjør det enklere å holde reinen mer samlet, og slik blir det også enklere å holde tilsyn med dyrene. Reinen blir mer vant til mennesker tett på, noe som kan gjøre det enklere å avverge rovvilttap, uten å forstyrre beiteadferd eller å forstyrre reinen under kalvingen. Føring muliggjør mer effektivt tilsyn, men det kan også øke behovet for tilsyn.

Utvidet tilsynsaktivitet i kombinasjon med andre tiltak

Til dette tiltaket vil Statsforvalteren kunne støtte innleid hjelp til ekstra tilsyn med inntil 2 000 kr per person og dag for en periode. Det kan bare gis tilskudd til utvidet tilsynsaktivitet når dette kombineres med tiltak listet i forskrift om tilskudd ifb. med rovviltskader § 5 b.

Flytting av tamrein til mindre rovviltutsatte områder

Det å unngå rovvilttap gjennom å flytte til mindre rovviltutsatte områder er, for de fleste som har mulighet, nært knyttet til ordinær reindrift, derfor vil vi generelt ikke prioritere støtte til flytting av rein. Skulle det likevel kunne gis støtte, så er det til dokumenterte utgifter til leid biltransport av rein eller til lønnskostnader for innleid hjelp i forbindelse med flytting.

Kalving innenfor gjerde

Statsforvalteren vil kunne støtte både fôring, materiell (for eksempel gjerdemateriell) og innleid hjelp i forbindelse med kalving. Det blir opp til søker å vurdere fortløpende om kalving skal gjennomføres i gjerde. I eventuelt tilsagnsbrev om støtte i forbindelse med kalving, må Statsforvalteren sette kriterier som sikrer god dyrevelferd dersom søker velger å ha kalving i gjerde.

Mobil gjeterhytte

Vi vil åpne for at innkjøp av mobil hytte kan støttes med inntil 60 prosent av innkjøpskostnad.

Helikopter for samling/uttak av slaktedyr på høsten.

Helikopter kan være effektivt for å samle all rein fra et område for flytting eller for tidlig slakting. Dokumenterte utgifter for leie av helikopter kan støttes med inntil 60 prosent.

e-bjeller/radiobjeller

Tiltaket kan være effektivt for å få bedre oversikt over reinen, og for å avklare tapsforhold. Statsforvalteren kan støtte innkjøp av e-bjeller/radiobjeller, tilbehør og abonnement med inntil 60 prosent av innkjøpskostnadene.

Drone

Det er et tiltak som kan være til god nytte i reindriften, også for å avklare tapsforhold. Statsforvalteren kan støtte innkjøp av drone med inntil 60 prosent av innkjøpskostnadene.

Teleskop

Det er et tiltak som kan være til god nytte i reindriften, også for å avklare tapsforhold. Statsforvalteren kan støtte innkjøp av teleskop med inntil 30 prosent av innkjøpskostnadene.

Mal for vedtaksbrev til reindrifta

Reindriftsutøveren må raskt tilpasse seg ulike variabler når det gjelder vær, vind, føre, rovvilt og mange andre faktorer som er vanskelige å forutse. Derfor vil vi gjøre vedtakene slik at de innenfor omsøkte beløp og tiltak, låser utøveren minst mulig. Vi deler tiltakene opp etter om vi innenfor tilskuddsbeløpet dekker 100, 60 eller 30 prosent av kostnad eksklusiv mva. Vi foreslår tre tiltak som dekkes 100 prosent, fire tiltak som dekkes 60 prosent, mens vi støtter 30 prosent av kostnader til øvrige tiltak som er innenfor rammen av forskrift om tilskudd ifb. med rovviltskader, og som ikke er listet under hva vi ikke dekker. Her kommer en mal for første del av vedtaksbrevet.

Tilsagn om midler til forebyggende tiltak mot rovviltskader på rein 2021

Vi viser til deres søknad datert xx.xx.2022, om midler til forebyggende tiltak mot rovviltskader på rein. I henhold til forskrift om tilskudd ifb. med rovviltskader, og innenfor omsøkt beløp på det enkelte tiltak, samt nærmere angitte vilkår, gir Statsforvalteren inntil xxxxx kroner i tilskudd. Etter at dere har levert sluttrapport, kan vi utbetale inntil tilskuddsbeløpet av dokumentert kostnader eksklusiv mva. for:

- kjøp av reinfôr samt innleid frakt av fôr og øvrig tilleggsutstyr til fôring
- betaling for innleid hjelp for ekstra tilsyn, maks 2 000 kr per person og dag
- kjøp av radiobjeller/e-bjeller samt frakt abonnement og tilhørende tilleggsutstyr
- 60 % av kostnad for kjøp av drone og tilhørende tilleggsutstyr. Viktig: Nye regler, se eget avsnitt
- 60 % av kostnad for kjøp av mobil gjeterhytte eller telt
- 60 % av kostnad for kjøp av gjerdemateriale
- 60 % av kostnad for leie av helikopter for reinsamling/uttak av slaktedyr på høsten
- 30 % av kostnad for innkjøp av teleskop
- 30 % av kostnad for xx tiltak

Dere velger om dere bruker hele tilskuddet på ett av tiltakene eller om dere fordeler det på flere av tiltakene. Dere får likevel ikke dekt mer enn dere har søkt om for det enkelte tiltak.

Tidsfrister

1.5.2021: Tilsagn og vilkår skal være akseptert i elektronisk søknadssenter.

1.8.2021: Rapport med regnskap skal være levert i elektronisk søknadssenter.

På grunn av stor søknadsmengde og mange tiltak, vil rapporter som er levert etter rapporteringsfristen ikke bli godkjent dersom dette ikke er avklart med Statsforvalteren på forhånd.

Viktig – dette dekkes ikke

- Det gis ikke tilskudd for eget arbeid (egen lønn).
- Det gis ikke tilskudd til transport (kjøring) eller til drivstoffpenger.
- Det gis ikke tilskudd til diverse utgifter.
- Det gis ikke støtte til obligatorisk droneregistrering, kurs eller eksamen (se eget avsnitt).

- Det gis ikke tilskudd til kjøp/investeringer eller andre utgifter som ikke klart går frem av vedtaket. Det gis heller ikke tilskudd til påregnelig eller uforutsett merarbeid som følge av tilskudd.
- Det gis ikke tilskudd til **administrasjonskostnader** knyttet til søknad, gjennomføring eller rapportering av tiltak.
- I utgangspunktet dekkes ikke **merverdiavgift** (mva.) Statsforvalterne kan likevel vurdere dekning av mva., innenfor tilsagnsbeløpet, for virksomheter som ikke er registrert i mva.-registeret. Ved rapportering må søker da oppgi at en ikke er registrert i mva.-registeret.

Dersom dere er usikre på om et tiltak dere vil gjennomføre er innenfor det vi dekker, må dette avklares før dere aksepterer tilskuddet i elektronisk søknadssenter.

Sauenæringa

Fra sauenæringa er det i 2022 levert 37 søknader om støtte til 80 tiltak som har søkt om samlet ca. 7 600 000 kroner. Det er budsjettert med 2 493 224 til sauenæringa i 2022.

Tidlig nedsanking

Søknader om tidlig nedsanking utgjør ca. 1 400 000 kr (vi har beregnet 7 kroner per dag og dyr i 20 dager) I praksis sankes ikke alle dyr 20. august. Vi budsjetterer med at det brukes 1 040 000 kroner til tiltaket planlagt tidlig nedsanking. Planlagt tidlig nedsanking er et tiltak som skal baseres på tidligere års erfaringer, der sanking gjennomføres på et gitt tidspunkt pga. forventet økt skadeomfang. Det er besetninger som de siste årene har vært utsatt for tap til jerv eller bjørn som kan forvente støtte til tidlig nedsanking. Gaupe dreper normalt sau jevnt utover beitesesongen, mens kongeørn i hovedsak tar lam tidlig i beitesesongen, derfor kan en ikke forvente at tidlig nedsanking har samme tapsreducerende effekt mot gaupe og kongeørn.

Forsinket slipp på utmarksbeite

Til dette tiltaket har sekretariatet budsjettert 50 000 i 2022. Vi vil ikke planlegge for å gi støtte til både forsinket slipp og tidlig nedsanking i samme område. Da vil beitesesongen bli svært kort. Forsinket slipp er mest aktuelt i bjørneområder, her kan det være aktuelt å støtte forsinket slipp som et akutt tiltak om en vet at det er bjørn i beiteområdet like før slipp.

Beredskapsareal

Til dette tiltaket har sekretariatet budsjettert 250 000 kroner i 2022. Det betyr at midlene må prioriteres der behovet for tidlig nedsanking og beredskapsarealer er størst. Besetninger som de siste årene har hatt betydelige dokumenterte skader til bjørn og jerv prioriteres.

Flytte sau til mindre roviltutsatte beiteområder

Her har vi budsjettert med 250 000 kroner. I 2021 var utbetalingen til dette tiltaket ca. 240 000. De som har søkt støtte vil flytte sau til øyer på kysten av Troms og Finnmark.

Rovdyravvisende gjerder

Dette gjelder i hovedsak innleid hjelp til oppsett av roviltavvisende gjerder. Søknadene er fra Neiden, her var det store tap til bjørn i 2019. Sekretariatet har budsjettert med 20 000 kroner.

Planlagt utvidet tilsynsaktivitet i kombinasjon med andre tiltak

Her er det aktuelt å støtte tiltak i områder som de siste årene har hatt store dokumenterte tap til jerv eller bjørn. Nytt i år er at Bardu sauserlag søker om planlagt utvidet tilsyn. Dette med bakgrunn i tidligere års erfaring med akutt urotilsyn, hvor rekruttering, oppfølging og ivaretagelse av personell tidvis har vært svært utfordrende når tiltaket kun gis midler for inntil to ukers drift av gangen.

e-bjeller/radiobjeller/drone

Til disse tiltaket har sekretariatet budsjettet 300 000 kroner. I 2021 ble det utbetalt ca. 250 000 til disse tiltakene. Her vil beitelag som de siste årene har hatt store dokumenterte tap til bjørn bli prioritert. Andre søknader anbefaler vi vurderes individuelt, og at disse får dekt inntil 60 prosent av innkjøpskostnader.

Rein, sau, rovvilt og samfunn

Her er det søknader som mer indirekte retter seg mot næringen. Dette gjelder kommunale og interkommunale skadefellingslag, og andre tiltak relatert til jakt eller skadefelling av rovvilt. Videre er det tiltak som kan øke kunnskapsgrunnlaget om rovvilt eller om hvordan rovvilttap kan unngås, og det er konfliktdepende tiltak. I alt har det kommet inn 33 søknader. Omsøkt beløp er ca. 6 085 000. Sekretariatet viser her til søknader vedlagt saksfremlegget, og kommenterer her enkelte av prioriteringene:

2021/10659 Stabbursnes naturhus og museum – Arena rovvilt 2022

Vi forventer høy møtevirksomhet i forbindelse med rullering av forvaltningsplanen, og at prosjektet Næring og rovvilt i Finnmark også får en del ansvar for deler av denne møtevirksomheten. Derfor mener vi det med begrensede midler er riktig å ikke støtte ordinær Arena rovvilt i 2022.

Kommunale og interkommunale skadefellingslag

Skadefellingslagene har totalt søkt om i overkant av 1,3 millioner i støtte. Vi foreslår en samlet støtte på rundt 480 000 kroner. Da har vi prioritert støtte til Stabbursnes naturhus og museums søknad om støtte til et firedagers kurs åpent for de fire kommunale lagene i Finnmark, og vi har prioritert det interkommunale laget i Gratangen noe opp på grunn av at de ønsker å igangsette en evaluering/gjennomgang av laget. Utover dette har vi innstilt om inntil 60 000 kroner i støtte til hvert av lagene.

2022/410 Rovdyrsenter Bardu – Transport av elever til rovdyrskolen

I 2021 ønsket rovviltneimnda at kommunene skulle ta deler av disse utgiftene. Per e-post av 22.2.2022 opplyser Rovdyrsenteret at de har bedt alle kommunene om medfinansiering i 2022. Det har ikke kommet noe finansieringstilsagn fra kommunene hittil. I fjor mistet prosjektet en stor del skoler som ikke kunne delta grunnet manglende finansiering av transport. For å kunne tilby opplegget til alle skoler søkes det om fullfinansiering via FKT-midler. Den delen som går på lønn til naturveileder og administrasjon dekkes med midler fra Miljødirektoratet, her er finansieringstilsagn mottatt.

2022/328 NIBIO – Formidlingsarrangementer om brunbjørn i Finnmark

Vi forventer høy møtevirksomhet i forbindelse med rullering av forvaltningsplanen. Vi foreslår derfor å nedprioritere dette tiltaket i år.

2022/1226 Kautokeino Flyttsamelag – Dialog og kunnskapsutveksling mellom reindrift og rovviltforvaltning

Sekretariatet mener det er et svært viktig tema som tas opp i søknaden. Gjensidig forståelse og tillit mellom reineiere og forvaltning. Ikke minst er dette viktig i arbeidet med rullering av forvaltningsplanen, hvor implementering av reindriftras tradisjonelle kunnskap anses som en nøkkelfaktor for en vellykket forvaltningsplan. Med begrensede midler mener vi det er riktig å kanalisere dette arbeidet gjennom nettopp rullering av forvaltningsplanen. Vi har forventninger til at Flyttsamelagene bidrar inn i det arbeidet.

2022/675 Reinbeitedistrikt 41, Bæskadas – Fire dialogmøter mellom reindrift, bønder og andre brukere av området

Dialog og samarbeid mellom reineiere, bønder og andre brukere av utmarka er viktig. Det å samles og spise i lag er et godt utgangspunkt for å kommunisere, dele informasjon og få gjensidig forståelse, og slik også finne gode tiltak for reduserte konflikter, og kanskje også reduserte tap av beitedyr. Dette ønsket mener sekretariatet bør tas med i det videre arbeidet med forvaltningsplanen. Med begrensede midler er det imidlertid for høye kostnader til at sekretariatet kan anbefale å støtte dette tiltaket i år.

2022/335 Johnsen bok – Bokutgivelse: "På leiting etter havørna"

Sekretariatet vurderer at tiltaket er innenfor det som kan støttes gjennom FKT-midler, ikke minst fordi kunnskap om havørn er konfliktdempende. Vi mener likevel at med begrensede midler blir tiltaket for indirekte når det skal prioriteres mellom tiltak.

2022/1229 NIBIO – Binner og deres døtre i Bardu: hvor blir de av?

Dette var en søknad som var ønsket av forvaltningen, spesielt med tanke på arbeidet med å fastsette A- og B-soner for bjørn i forvaltningsplanen. Etter dialog med søker har vi likevel kommet til at det blir knapt med tid før forvaltningsplanen skal vedtas, for å få data som kan gi et vesentlig bedret beslutningsgrunnlag. Dette er også et veldig kostbart prosjekt, og med begrensede midler vurderer sekretariatet at dette ikke kan støttes i år.

2022/597 NINA – Sau og rein i brunbjørn feces i Troms og Finnmark

Prosjektet skal analysere bjørneekskremer for å finne hvor mye sau og rein som er i dietten til brunbjørn i Troms og Finnmark. Dette er interessant, men sekretariatet tviler på at det vil gi betydelig forbedret kunnskap om bjørnens drapstakt på sau og rein. I Troms og Finnmark er det lite overlapp mellom bjørn og sau, og i de tilfellene vi har sauetap til bjørn virker det som at vi har ganske god oversikt over skadeomfanget, blant annet fordi bjørn normalt tar en stor andel voksen sau, og at besetninger som er utsatt for tap til bjørn har høy dekningsgrad av radiobjelle/e-bjeller. Videre forventer vi at bjørn først og fremst er et problem for reindriften i en ganske kort periode i kalvingstiden om våren. Også her er det begrenset overlapp mellom kalvingsområder og

bjørneområder. Erfaringsvis er det også på høsten det finnes mest ekskrementer etter bjørn. Oppsummert så mener vi kostnaden blir for store vurdert opp i mot hva vi forventer å få igjen av data.

Hårfelleprosjektene

Hårfeller utgjør et viktig supplement i bestandsovervåkingen av bjørn, som ellers i stor grad er basert på innlevering av ekskrementprøver som publikum finner. Hårfelleprosjektene i 2021 har gitt ny kunnskap. Dessverre førte misforståelser mellom søker og forvaltning samt stor saksmengde hos forvaltninga til at prosjektene for 2021 ikke ble rapportert tidsnok og heller ikke utbetalt på 2021-budsjettet. Da feilen i stor grad ligger hos forvaltninga, mener sekretariatet at 2021-midlene må utbetales på årets budsjett.

Sekretariatet vurderer at det er ønskelig i arbeidet med forvaltningsplanen å ha en best mulig bestands- og utbredelsesoversikt over bjørn i området Karasjok, Valjohka og Jergul. Derfor innstiller vi om å støtte disse to hårfelleprosjektene i år. Med begrensede midler har vi imidlertid ikke funnet rom for i år å støtte planlegging av hårfeller i Pasvik i 2023.

Halsklaver på lam

I år er det kommet inn to søknader om støtte til prosjekter med halskalver på sau/rein. Det ene prosjektet er en litteraturstudie som vil sammenfatte nyere studier på dette feltet. Det er interessant, og kan tenkes å gi kunnskap som er relevant for forvaltningsplanen når det gjelder hvilken tapsforebyggende virkning halsklaver har mot ørn og gaupe. Vi har likevel ikke funnet rom for å prioritere denne per nå, men vurderer at muligheten kan holdes åpen om Statsforvalteren utover sesongen ser at det kan bli tilgjengelige midler.

Det andre prosjektet skal utføres på en sauebesetning som de siste årene har hatt dokumenterte tap til kongeørn, og som har hatt en økende tapsutvikling på beite. 2/3 av lammene skal utstyres med halsklaver. Det skal registreres kjønn, antall søsken på beite, alder på morsøye og levendevekt på samtlige lam i besetningen ved utslipp på innmarksbeite. I tillegg veies samtlige lam ved slipp til utmarksbeite. Sekretariatet har god tro på metodikken for prosjektet, og tror studien, i tillegg til å finne om halsklavene fører til redusert tap av lam kan gi forbedret kunnskap om risikofaktorer for tap av lam på utmarksbeite.

2022/1262 NIBIO – Reintelling med drone del 2

I 2021 ble det gitt tilsagn om 200 000 kroner i støtte til dette tiltaket, som skal utvikle en teknologi spesielt for reindrifta, der en ved hjelp av drone og kunstig intelligens skal kunne telle rein til ulike tider av året, og slik få kunnskap blant annet om når reinen tapes. Det er viktig for å kunne sette inn effektive forebyggende tiltak. På grunn av flere uforutsette forhold ble prosjektet forsinket, og det ble ikke levert rapport, og heller ikke utbetalt midler til dette tiltaket i 2021. Med begrensede midler har ikke sekretariatet funnet rom for å støtte dette tiltaket i 2022.

Tjenestekjøp

Region 8 er tildelt 1 500 000 kroner til tjenestekjøp. Av disse forventer vi å bruke ca. 250 000 kroner

til utbetaling av dusører for rovviltmeldinger. Sekretariatet ser for seg at det i år blir økt behov for tjenestekjøpsmidler for godtgjørelser og reisekostnader i forbindelse med rulleringsarbeidet med forvaltningsplanen. Videre er de tenkt brukt til beredskapsordning og vakttelefon for rovviltskader, samt andre rovviltrelaterte utgifter hos Statsforvalteren, kadaver/avfallshåndtering i forvaltningsområdet for brunbjørn og til styrking av kunnskapsgrunnlaget gjennom kjøp av forskning og kartlegging.

Drift av nemnd og sekretariat

Region 8 er tildelt 1 200 000 kroner til drift av nemnd og sekretariat. I likhet med midler til tjenestekjøp kan heller ikke denne posten brukes til utbetaling av tilskudd. Posten skal dekke størstedelen av driftsutgifter for sekretariatet, samt lønn og godtgjørelse nemnda og reiseutgifter til nemnda.

Styrking av saksbehandlerkapasitet rovvilt

Sekretariatet viser til at Miljødirektoratet har videreført 1 000 000 til Statsforvalterne i Troms og Finnmark til styrking av saksbehandlerkapasitet rovvilt. Disse midlene er knyttet til særlige utfordringer i enkelte fylker.

13/22 NIBIO v/Paul Eric Aspholm – Hårfeller for bjørn

14/22 Presentasjon av prosjektet Nannet – for selvstyre i reindriften v/Marja Eira & A.M. Eira

15/22 Miljødirektoratet og SNO – Ekstraordinære uttak av jerv, mulig å bruke snøskuter?

16/22 Miljødirektoratet – Gaupe – Bestandsregistrering, kvotejakt og skadefelling

17/22 Lønn til personell i kommunale og interkommunale skadefellingslag

– Vedtak –

Rovviltnemnda har i mange år jobbet for å bedre lønnen til skadefellingspersonell i kommunale og interkommunale fellingslag, nemnda vil fortsette dette arbeidet.

Skadefellingsleder for Nord Troms interkommunale skadefellingslag, Olaf Opgård har sendt rovviltnemndas leder en sterk oppfordring til dem det måtte angå. Hvor han skriver at skadefellingslaget i Nord-Troms er vel kjent for å være meget effektive når det gjelder å lykkes med oppdragene. Og han fremhever at en av årsakene er at de ikke avslutter jobben etter åtte timers dag. Innimellom kan personell være ute i felt 24 timer i strekk.

Laget mener derfor at «lønnen», 1 700 kr som gis per døgn når arbeidstiden er over 8 timer, er altfor dårlig. Skadefellingspersonell har heller ingen diett, og alt av utstyr, våpen og hunder må den enkelte selv stå for.

Etter hvert som lønnen har økt i samfunnet, skjer det at viktig skadefellingspersonell sier nei til å delta på fellingsoppdrag. Ene og alene fordi vedkommende ikke har råd til å tape penger på dette. Skadefellingsleder håper virkelig at noen kan gjøre noe med dette.

18/22 Møteplan 2022

– Vedtak –

Neste rovviltnemndsmøte blir et Teams-møte den 4. mai. Nemnda planlegger fysisk møte på Stabbursnes, lunsj til lunsj 30.–31. mai. Videre møteplan vedtas på førstkommende møte.

19/22 Rovviltnemnda konstituerer seg

Sekretariatet viste til brev av 25.1.2022 om Sametingets oppnevning av representanter til rovviltnemnda i region 8 Troms og Finnmark. I kommentarer til rovviltskriften § 5, fjerde ledd står det at den sittende nemnden skal fungere inntil ny nemnd er oppnevnt og har konstituert seg.

Rovviltnemnda konstituerte seg selv slik:

Navn	verv	Sameting/Fylkeeting
John Roald Karlsen	leder	Fylkeetinget
Karen Anette Anti	nestleder	Sametinget
Johan Johansen Eira	medlem	Sametinget
Trine Noodt	medlem	Fylkeetinget
Mari Siljebråten	medlem	Fylkeetinget
Fred Johnsen	medlem	Fylkeetinget
Ann Helen Johansen	vara for Karen Anette Anti	Sametinget
Rikke Håkstad	vara for Mari Siljebråten	Fylkeetinget
Cristine B. Killie	vara for John Karlsen	Fylkeetinget
Jo Inge Hesjevik	vara for Trine Noodt	Fylkeetinget
Anne May Olli	vara for Johan Johansen Eira	Sametinget
Alf Normann Hansen	vara for Fred Johnsen	Fylkeetinget